

ПРОГОЛОШЕННЯ АВТОНОМІЇ УКРАЇНИ

Завдання уроку

- ▣ Познайомитися з процесом проголошення автономії України, змістом I та II Універсалів;
- ▣ Вчитися працювати з документами, встановлювати причинно – наслідкові зв'язки, робити висновки та узагальнення

План

- ▣ Розгортання національно – визвольного руху.
- ▣ Переговори в Петрограді.
- ▣ I селянський і II військовий з»їзди.
- ▣ I Універсал Центральної Ради.
- ▣ Утворення Генерального секретаріату.
- ▣ Липнева політична криза.

Опорні поняття і дати

- ▣ Опорні поняття:
  - ▣ Універсал;
  - ▣ Автономія;
  - ▣ Федеративна республіка;
  - ▣ Генеральний секретаріат;
  - ▣ Тимчасова інструкція для Генерального секретаріату;
- ▣ Опорні дати:
  - ▣ 05-08.05.1917р. – I Всеукраїнський військовий з'їзд;
  - ▣ 28.05 – 02.06.1917р. – I Всеукраїнський селянський з'їзд;
  - ▣ 10 (23) червня – проголошення I Універсалу;
  - ▣ 15.06.1917р. – створення Генерального секретаріату;
  - ▣ 3 (6) липня 1917р. – проголошення II Універсалу;

Актуалізація опорних знань

- ▣ Які причини початку національно – демократичної революції в Україні?
- ▣ За яких обставин була утворена Українська Центральна Рада?
- ▣ Яку мету ставила Центральна Рада?

Розгортання національно – визвольного руху.

- ▣ Березень 1917р. – утворення Українського військового клубу ім. гетьмана Полуботка.
- ▣ Травень 1917р. – I Всеукраїнський військовий з'їзд.
- ▣ Рішення:
  - Визнання Української Центральної Ради;
  - Національно – територіальна автономія України;
  - Заключення миру без анексій та контрибуцій;
  - Обрання Генерального військового комітету на чолі з С.Петлюрою для формування українських військових частин

Переговори в Петрограді.

травень
1917р

Українська Центральна
Рада
В.Винниченко

Тимчасовий уряд

Офіційне визнання автономії України;
Визначення кордонів України відповідно етнографічного принципу;
Українізація вищої та середньої школи;
Надання УЦР коштів;
Виділення солдат – українців в окремі військові частини.

Збереження територіальної цілісності Росії;
Відмова у наданні автономії України;
Питання автономії України повинні розглянути Установчі Збори Росії;

I селянський і II військовий з'їзди.

- ▣ Червень 1917р – I Всеукраїнський селянський з'їзд.
- ▣ **«Свято революції скінчилося. Настає грізний час!»**
М. Грушевський.
- ▣ Рішення:
  - Проголошення автономії України;
  - обрання Ради селянських депутатів, яка увійшла до складу УЦР
- ▣ 5(18) червня 1917р. – II Всеукраїнський військовий з'їзд.
- ▣ Рішення:
  - Проголошення автономії України;
  - Обрання Ради військових депутатів, яка стала складовою частиною УЦР;
  - Українізація армії;
  - Ухвалення I Універсалу Центральної Ради.

З Першого універсалу Української Центральної Ради "До українського народу на Україні й поза Україною сущого"

Народе Український! Народе селян, робітників, трудящого люду! Волею своєю ти поставив нас, Українську Центральну Раду, на сторожі прав і вольностей Української землі.

...Хай Україна буде вільною. Не одділяючись від всієї Росії, не розриваючись з державою Російською, хай народ український на своїй землі має право сам порядкувати своїм життям. Хай порядок і лад на Вкраїні дають вибрані вселюдським, рівним, прямим і тайним голосуванням ВСЕНАРОДНІ УКРАЇНСЬКІ ЗБОРИ (Сейм). Всі закони, що повинні дати той лад тут у нас, на Вкраїні, мають право видавати тільки наші УКРАЇНСЬКІ ЗБОРИ.

Ті ж закони, що мають лад давати на всій російській державі, повинні видаватися у Всеросійським Парламенті.

...Ми гадали, що Центральне Російське Правительство протягне нам руку в сій роботі, що в згоді з ним ми, Українська Центральна Рада, зможемо дати лад нашій землі. Але Тимчасове Російське Правительство одкинуло всі наші домагання... І через те ми, Українська Центральна Рада, видаємо сей Універсал до всього нашого народу і оповіщаємо: однині самі будемо творити наше життя.

Ухвалено: Київ, року 1917, місяця червня числа 10.

- ▣ Коли і ким створений документ?
- ▣ У зв'язку з якими подіями?
- ▣ Що проголошує документ? Чи можемо ми вважати це проголошенням автономії України? Поясніть, спираючись на текст.
- ▣ Які ще політичні кроки передбачає документ?

Мовою джерела

Звернення Тимчасового уряду від 16 червня 1917 р. до українського народу:

«Братці українці! Не йдіть необачним шляхом роздроблення сил виволеної Росії! Не відривайтеся від загальної Батьківщини! Не розколюйте загального війська! Нетерпеливим бажанням зараз же змінити форми державного ладу України не завдавайте смертельного удару всій державі і самим собі. Погибель Росії буде погібллю і вашої справи».

*Національні процеси в Україні. Довідник за редакцією
В. Панібудьласки. – Ч. I. – К., 1997. – С. 422.*

1. Поясніть причини, через які Тимчасовий уряд звернувся до українців.
2. Поміркуйте, чому у зверненні зазначалося, що такі бажання українців приведуть до «смертельного удару» Україні.
3. Чи виправдалися ці слова?

Утворення Генерального секретаріату 15 (28) .06.1917 р.

В.Винниченко – голова Генерального секретаріату.

Переговори в Києві.

липень
1917р

Українська Центральна
Рада
В.Винниченко

Тимчасовий уряд

Відкладає питання про автономію України до Всеросійських Установчих зборів;
Поповнення УЦР представниками національних меншин

Визнає Українську Центральну Раду державним органом влади в Україні;
Затверджує склад Генерального Секретаріату;
Формування українських військових частин під контролем російського командування

03.07.1917р. – II Універсал Української Центральної Ради

II Універсал

Досягнення компромісу між УЦР та
Тимчасовим урядом

Виступ самостійників на
чолі з М.Міхновським
4-9 (17-22) липня 1917р.

Вихід з Тимчасового уряду
кадетів на знак протесту
проти визнання УЦР

04.07.1917р. – масові
демонстрації в Петрограді з
вимогою відставки Тимчасового
уряду

Урядова криза

Політична криза

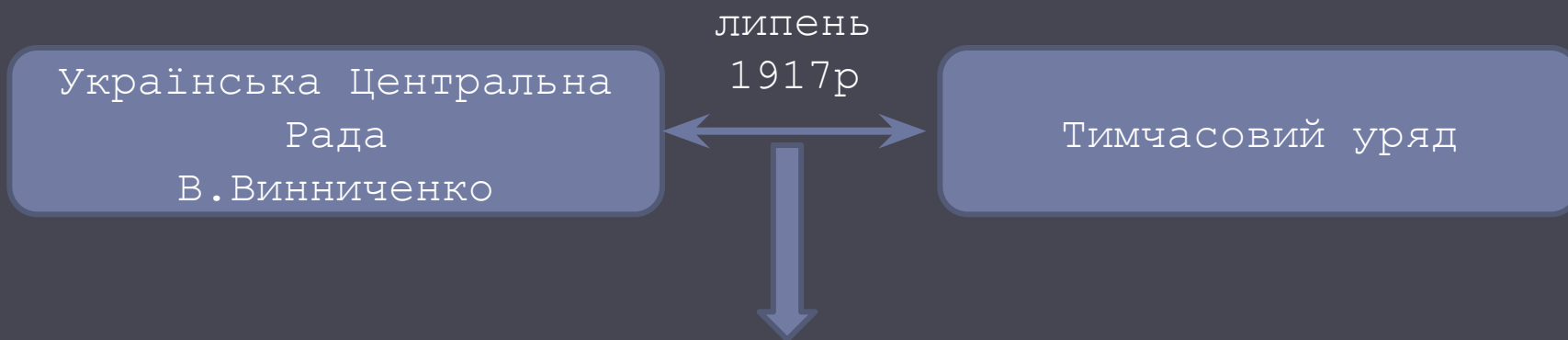

Поразка російських
військ в липні
1917р., втрата
Галичини

Розстріл липневої
демонстрації в Петербурзі,
арешти учасників, введення
воєнного стану

Тимчасовий уряд очолив О.Керенський, якому надали
необмежені повноваження.

Переговори в Києві.

Проблеми :

1. Визначення території, на яку поширюється влада УЦР.
2. Повноваження Генерального Секретаріату і місцевих органів Тимчасового уряду

«Тимчасова інструкція для Генерального секретаріату Тимчасового уряду на Україні»

«Тимчасова інструкція для Генерального секретаріату Тимчасового уряду на Україні»

Центральна Рада позбавлялася законодавчих прав.

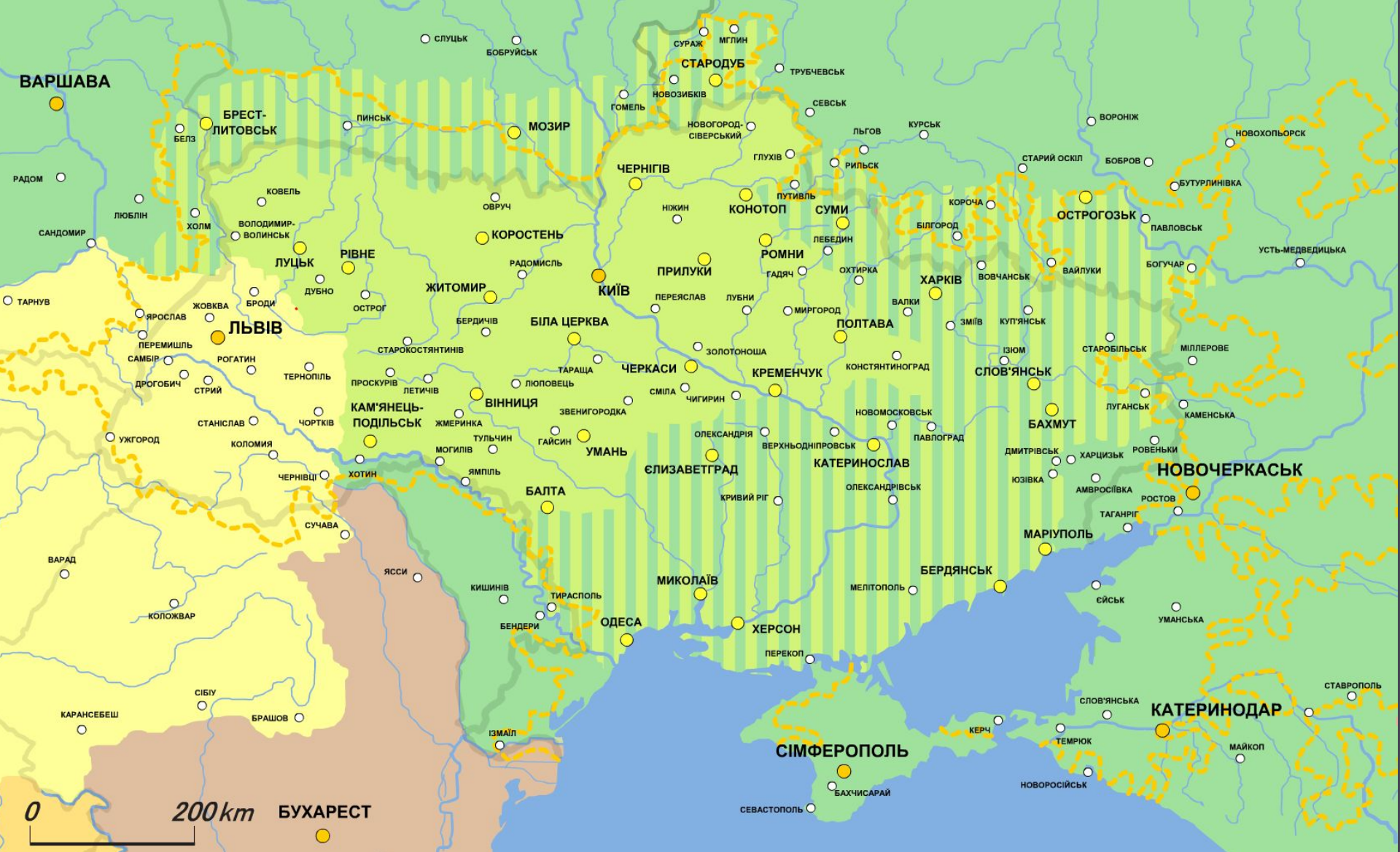
Зменшення складу Генерального секретаріату до 7 чол., з них 4 мали бути представниками національних меншин

Генеральний секретаріат підзвітний Тимчасовому уряду

Зі сфери компетенції Генерального секретаріату виключалися військові, продовольчі справи, пошта, телеграф, суд

Яку реакцію викликала дана інструкція в Україні? –
Влада Генерального секретаріату поширилася на 5 губерній – Київську, Волинську, Подільську, Полтавську, частину Чернігівської.

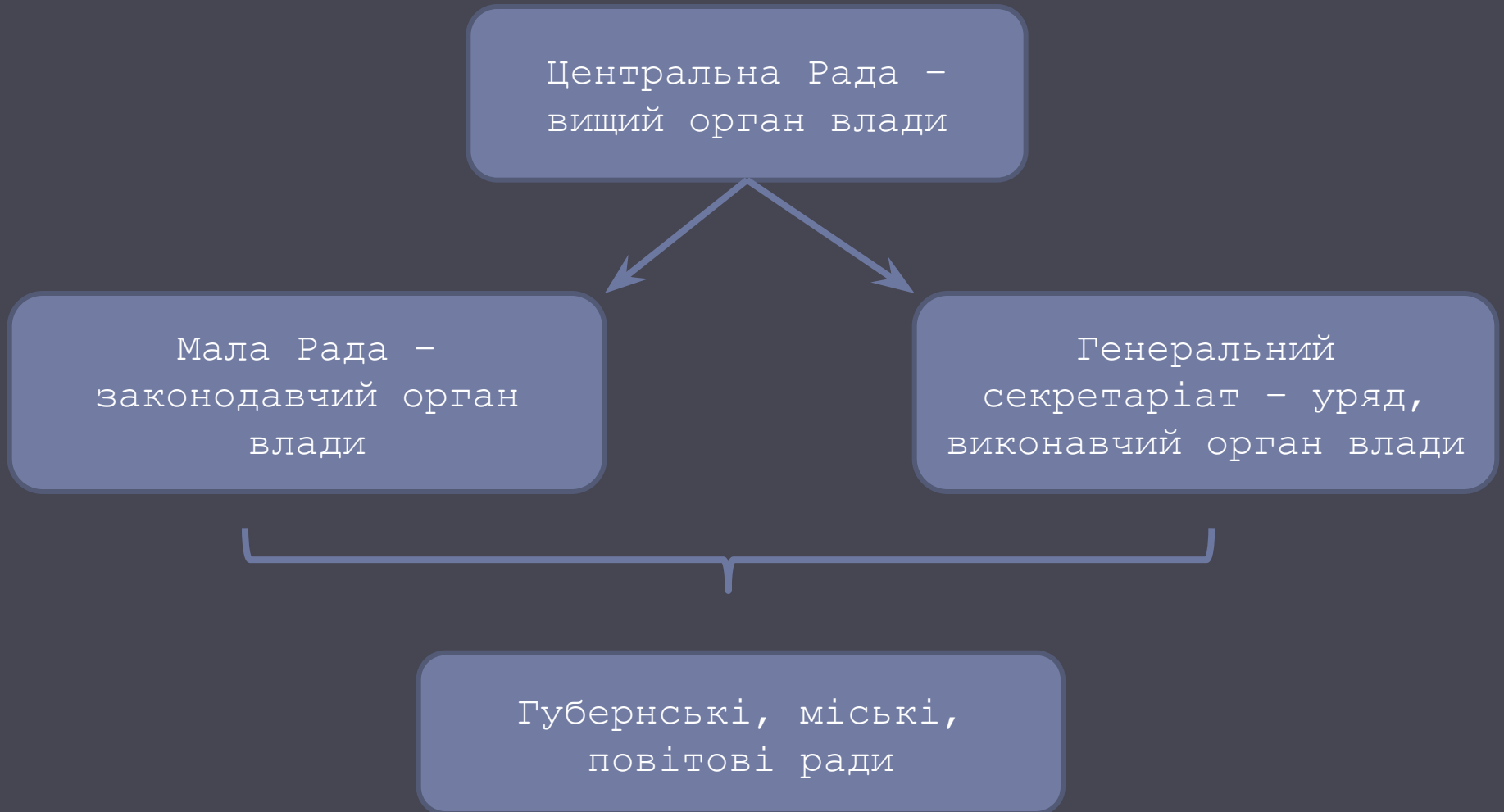

0 200 km БУХАРЕСТ

Українська автономія, визнана Російською республікою.
 Територіальні претензії Центральної Ради

Межі проживання українців
 Російська республіка
 Австро-Угорська імперія
 Румунське королівство
 Сербія

Структура органів влади Центральної Ради

Закріплення

- ▣ У якому питанні виявилися протиріччя між Центральною Радою та Тимчасовим урядом? Чому?
- ▣ Яким бачила Центральна Рада державне майбутнє України (форму правління, форму державного устрою, політичний режим) ?
- ▣ Про що свідчив факт утворення Генерального секретаріату?

Домашнє завдання

Вивчити 14-15 с. 142-153